

TÜRKONFED

TÜRKONFED ve Daha İyi Yargı Derneği'nin “Yapısal Reformlar Toplantılar Serisi” Kars Durağında

**“Türkiye'nin dünyanın en müreffeh 8 ülkesinden biri haline gelmesi,
Dünya'da çatışma bölgelerine uzlaşma ve barış getiren bir ülke olması
mümkündür; kilidi Türk Yargısını çağdaşları seviyesine getirmektir.”**

TÜRKONFED ve Daha İyi Yargı Derneği iş birliği ile hazırlanan “Türkiye'nin İkilemi; Orta Gelir ve Orta Demokrasi Sorunları” politika raporunun tanıtımı amacıyla düzenlenen 12. toplantı Kars Barosu ev sahipliğinde Kars'ta yapıldı. “Yapısal Reformlar Paneli” başlığı ile gerçekleşen panelde politika notunun yazarı Av. Mehmet Gün sunumunda verimli çalışan, kendisi de hukuka hesapverir olan yargının tam bağımsızlığı hak ederek ülkemizin orta gelir tuzağını aşmakta kilit rol oynayabileceğini aktardı.

9 Ocak 2020 / Kars - TÜRKONFED ve Daha İyi Yargı Derneği iş birliği ile hazırlanan “Türkiye'nin İkilemi; Orta Gelir ve Orta Demokrasi Sorunları” politika raporunun Türkiye çapındaki tanıtımı devam ediyor. Tanıtımın Kars ayağı 9 Ocak 2020 tarihinde Kars Barosunun ev sahipliğinde Kars Winter City Otel'de gerçekleştirildi. Panelde “Türkiye'nin İkilemi; Orta Gelir ve Orta Demokrasi Sorunları” politika raporu tanıtıldı. Kars Barosu Başkan Yardımcısı Av. Mehmet Parlak, Daha İyi Yargı Derneği Başkanı ve TÜRKONFED Başkan Yardımcısı Av. Mehmet Gün, TÜRKONFED Başkan Yardımcısı Av. Dr. Ural Aküzüm ve TÜRKONFED Ekonomi Uzmanı Şevin Ekinci'nin sunumlarıyla gerçekleşen “Yapısal Reformlar” isimli panelde “Ekonomik kalkınma için hukukun üstünlüğü ve hesapverirlik şart!” mesajı verildi.

Av. Mehmet Gün: “Hukukun Üstünlüğü ve Yargıda Hesapverirlik Ekonomik Kalkınmanın Anahtarıdır”

"Türkiye'nin İkilemi; Orta Gelir ve Orta Demokrasi Sorunları" politika notunun yazarı Av. Mehmet Gün “Orta Demokrasi Sorunları ve Çözüm Yolu” sunumunda, Türkiye'nin “Orta Gelir” ve “Orta Demokrasi” tuzağından kurtularak milli gelir sıralamasında bir üst lige çıkmasının mümkün olduğunu, ancak bunun için uyumsuzlukları daha hızlı ve isabetli çözen, unsurları ve organlarıyla kendisi de hukuka tam anlamıyla hesapverir olan ve böylelikle hak etmiş olarak hem hakim ve savcı gibi insan unsurları, hem organları ve hem de işlevlerinde bağımsız olan bir yargı sistemine ihtiyaç olduğunu belirtti.

Av. Mehmet Gün, Türkiye'nin demografik ve jeopolitik olarak benzer olduğu Almanya ile kıyaslanarak bir vizyon belirleyebileceğini kaydetti. Her iki ülkenin 82 milyon nüfusa sahip olduğuna, yüzölçümü olarak Türkiye'nin Almanya'nın iki katı büyüklüğünde olduğuna, dolayısıyla Türkiye'nin Almanya'nın iki katı kadar nüfusa bakabileceğine ve iki katı kadar milli gelir üretebileceğine dikkat çeken Gün, buna karşılık günümüzde Almanya'nın milli gelirinin Türkiye'nin orta gelir seviyesinin kat kat üstünde olduğunu belirtti. Bu ekonomik farkların sebeplerini araştırırken, Almanya'nın Türkiye'ye göre hukukun üstünlüğü, uyumsuzluk çözümü ve demokrasi seviyesinde 2 katı, yargı hesapverirliğinde 3 katı, yargı bağımsızlığı ile fikir ve ifade özgürlüğünde 1,5 katı ileride olmasından Türkiye'nin dersler çıkarması gerektiğini söyledi. Türkiye'nin de Almanya gibi uyumsuzluklarını daha hızlı ve isabetli çözerek, yargısını daha verimli çalışır, hukuka hesapverir hale getirip

TÜRKONFED

fikir çeşitliliğini ve ifade özgürlüğünü geliştirerek ileri demokrasi seviyesine gelebileceğini ve böylelikle orta gelir seviyesini aşabileceğini belirtti.

Türkiye’de yapısal reformlara yargının etkin ve işler hale getirilmesini sağlamak ile başlanması gerektiğine dikkat çeken Gün, yargılamalarda “tek celse” ilkesinin hayata geçirilmesi gereğinin altını çizdi. Bu ilke ile yargı unsurlarının daha verimli ve etkili çalışır hale gelebileceğini, böylelikle ilk derece mahkemelerinde 4-5 yıl süren davaların 50 – 100 günde sonuçlandırılabilceğini anlattı. Av. Mehmet Gün; verimli işleyen ve görevlerini gerektiği gibi yerine getirebilen yargının bütün unsur ve organlarının kararlarına karşı yargısal denetimin getirilmesiyle, kişisel ve görev suçlarının ön izin gerekmeden uzmanlaşmış bir mahkemede soruşturulmasıyla yargıda hesapverirliğin sağlanacağını, böylelikle yargının toplumun tam güvenini kazanabileceğini vurguladı. Verimli, etkin ve hesapverir olan yargının da tam bağımsızlığı hak edeceğini, bu yönde toplumun desteğine sahip olacağını söyledi.

Verimlilik ve hesapverirliğin sağlanmasının ardından yargı üst yapılanmasının geliştirilebileceğini, siyasi ve sair etki ve nüfuz altında kalmasını önleyecek pratik bir yapılanmanın mümkün olduğunu, bu önerinin Daha İyi yargı Derneği tarafından Adalet Yüksek Kurulu önerisi olarak paylaşıldığını ve yüksek kabul gördüğünü anlatarak tam hesap verir ve siyasi ve sair etkilerden arındırılmış bir yargı üst yapılanmasının mümkün olmayacağını anlattı. Gün, bu en temel yapısal reform konusunun yargı alanında gerçekleştirilmesiyle, verimlilik, kurumsal ve kurallara dayalı yönetim ve hesapverirliğin tüm kamu kesimine kolaylıkla yayılabileceğinin altını çizdi. Böylece Türkiye’nin ileri demokrasi seviyesine ulaşmış bir ülke haline gelirken kendisini, çevresini ve dünyayı zenginleştiren kilit bir ülke konumuna geleceğini belirtti ve şöyle söyledi: “Türkiye’nin dünyanın ilk 8 müreffeh ülkesinden biri haline gelmesinin, çatışma bölgelerine uzlaşma ve barış getiren bir ülke olmasının kilidi Türk Yargısını çağdaşları seviyesine getirmektir.”

Kars Barosu Başkan Yardımcısı Av. Mehmet Parlak: “Daha muasır bir ülke için hukukun üstünlüğüne olan inancımızın sarsılmasına izin vermemeliyiz.”

Panelin açılışında konuşan Kars Barosu Başkan Yardımcısı Av. Mehmet Parlak; adaletin istikrarın ön koşulu olduğunu belirterek, istikrarın devamını sağlayacak unsurlardan birinin de liyakat olduğunu söyledi. Parlak, hukukun üstünlüğüne olan inancı şu ifade ile vurguladı: “Bu ülke bizim. Binlerce yıllık bir medeniyetimiz var. Kültürel genlerimizde daha ileriye gidebilmemiz için gereken kodlar mevcut. Daha müreffeh, daha demokratik, daha muasır bir ülke için adalet duygumuzu kaybetmemeliyiz; hukukun üstünlüğüne olan inancımızın sarsılmasına izin vermemeliyiz.”

TÜRKONFED Başkan Yardımcısı Av. Dr. Ural Aküzüm:

TÜRKONFED Başkan Yardımcısı Av. Dr. Ural Aküzüm yaptığı açılış konuşmasında; 1950ler’den beri dünyada demokrasi ve bunun ön şartı olan hukukun üstünlüğü kavramlarının kalkınmayla olan ilişkisinin hem hukuk hem de iktisat çevrelerinde tartışılmakta olduğunu, buna ilişkin ülke bazındaki veri ve süreçlerin nesnel akademik biçimde modellendiğini söyledi. Bu tartışmalar ışığında Türkiye’de yapısal reformların, Anayasamızda yer alan hukuk devleti ilkesi ve ekonomik kalkınma arasındaki ilişkinin "ülkemize özgü" boyutlarının değerlendirilmesinin önemini vurguladı.

TÜRKONFED Ekonomi Uzmanı Şevin Ekinci:

Panelde bir sunum yapan TÜRKONFED Ekonomi Uzmanı Şevin Ekinci, “TÜRKONFED’in demokrasi ve sivil toplum gelişmesine ve refahın artırılmasına yönelik amacına değinerek, orta gelir tuzağından çıkışta Türkiye’nin 2018 yılında ivme kaybı yaşadığına dikkat çekti. Bunun arkasındaki sebebin, kişi başına gelirden artış yaşanan ve reformların yapılması için çok uygun olan 2011-2015 döneminde, gerekli yapısal reformların ele alınmaması olduğunu belirtti. Tuzak sözünün aslında tam da yoksulluktan çıkış sürecinde görülen başarının hemen akabinde görülen kişi başına gelirden düşüşe atfedilen bir sözcük olduğunu hatırlatan Ekinci, orta gelir tuzağından kurtulabilmenin yegâne yolunun yapısal reformlar olduğunu belirtti.

Panelde Türkiye’de büyüme profilindeki verimlilik sorununa değinen Ekinci, Türkiye’deki büyüme profilinin kaliteli olmamasının verimlilik probleminden kaynaklandığını belirtti. 2018-2019 yıllarında büyümede yaşanan yavaşlamanın orta gelir tuzağından çıkışı zorlaştıracığına değinen Ekinci önümüzdeki dönemde büyümede görece olarak kademeli yükseliş görüleceğini ancak bunun devamlılığının-sürekliliğinin olması gereğine önem vererek bunun ancak ileri düzeyde demokratik uygulamalarla sağlanabileceğini vurguladı. Ekinci, ülkede verimlilik probleminin aşılmasının teknoloji alanında ve eğitim alanında gelişmelerle olabileceğine, bu alanlardaki gelişmelerin yapısal reformlar konusuna dâhil olduğuna değindi.

11 MADDEDE ORTAK DEMOKRASİ VE ORTA GELİR TUZAĞINDAN ÇIKIŞ YOLLARI

1. Tam ve doğru ifşa ile yargılama süreçlerinin basitleştirilmesi, 4-5 yıl süren davaların 50-100 günde bitirileceği bir sistem oluşturulması
2. Yargının üstlenmesi gereken iş yükünün, mahkemeler ile avukatlar arasında rasyonel ve mantıklı bir biçimde dağıtılması
3. Kamu kurumlarında hesapverirliğin sağlanması, kamu görevlilerinin suçlamalarında amir izninin kaldırılması
4. Yargının kendi kendine hesapverirliğinin sağlanması, HSK kararlarının, hakim ve bilirkişilerin verdikleri kararların yargı denetimine açılması
5. Yargı organ ve unsurlarının davalarına bakan özel ve uzmanlaşmış bir mahkeme oluşturulması
6. Hâkimler Kurulu'nun, şeffaf ve hesapverir olacak bir şekilde yeniden yapılandırılması, Adalet Yüksek Kurumu'nun kurulması
7. Yargının, unsurları, organları ve işlevinde yürütmeye karşı bağımsız olmasının garanti altına alınması
8. HSK üyelerinin yürütmeden bağımsız oluşturulması, atamalarda, liyakat, şeffaflık ve hesapverirliğin hakim olması
9. Siyasi partiler ve meslek kuruluşları dâhil seçimlerde temsilde adaletin sağlanması
10. Yeni ve kapsamlı bir Sivil Anayasa yapılması, Anayasayı Koruma kurumları ve mekanizmalarının yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesi
11. Kanunların ve kararnamelerin Anayasaya uyumunun sağlanması ve kanunların bu uyum açısından değerlendirmesi çerçevesinde Anayasa Mahkemesi'nde iptal davalarının açılmasına olanak sağlanması

NOT: Türkiye'nin İkilemi; Orta Gelir ve Orta Demokrasi Tuzakları Politika Notu Detayları için:
<http://www.turkonfed.org/tr/detay/1697/turkiyenin-ikilemi-orta-gelir-ve-orta-demokrasi-tuzaklari/>

TURKONFED Hakkında:

Çatısı altında 30 federasyon ve 260 dernek üzerinden 40 bine yakın şirket yer alan TÜRKONFED, üye tabanı ile toplam (enerji dışı) dış ticaretin yüzde 83'ünü, tarım ve kamu dışı kayıtlı istihdamın yaklaşık yüzde 55'ini sağlamaktadır. İstanbul, Batı Anadolu, Marmara ve İç Anadolu, Trakya, Batı Karadeniz, Orta Karadeniz, Orta Anadolu, Kuzey Anadolu, Doğu Karadeniz, İç Anadolu, Güney Ege, Doğu Marmara, Batı Akdeniz, Doğu Akdeniz, Güney Marmara, Çukurova, Kuzey Marmara, Doğu ve Güneydoğu Anadolu, Güneydoğu, Zafer, İpekyolu, Kapadokya, Mevlana, Doğu, Serhat, Dicle ve Fırat Sanayici ve İşadamları Federasyonu'nun yanı sıra Sektörel Dernekler Federasyonu, Moda ve Hazır Giyim Federasyonu, Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonu da TÜRKONFED üyeleridir. TÜRKONFED, Avrupalı KOBİ'lerin çatı örgütü olan ve 12 milyon firma ve 55 milyon çalışanı temsil eden Avrupa KOBİ Birliği (SMEunited) üyesidir.

Daha İyi Yargı Derneği Hakkında:

Daha İyi Yargı Derneği; Demokrasimizin temel direği ve ülkemizin daha ileriye gitmesinin temel taşı olan Yargı'mızı ve işlevini iyileştirmek için çalışmak, yargımızın tüm paydaşlarını ve ilgililenen her kişi ve kesimi kapsamak, ortak bir zeminde buluşturmak, çok sesli düşünüp farklılıklar arasında mutabakat sağlayarak yenilikçi, ilerici ve iyileştirici somut çözümler üretmek; yeni anayasa ve yasa çalışmalarına yargı reformu amaçlı öneriler getirerek katkı vermek amacıyla kurulmuş olup; çalışmalarında Hukukun Üstünlüğü, Dürüstlük, Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik, Uzlaşmacılık, Kapsayıcılık, Tarafsızlık ve Temel Evrensel Yargısal İlkelerle bağlılığı kabul etmiştir. Daha İyi Yargı Derneği bu amaçla yargıda dürüstlük ilkesinin yerleştirilmesi, etkin bir arabuluculuk altyapısının kurulması, yargıda hesapverirliği sağlayacak, yargı bağımsızlığını güvence altına alacak kurumların teşkil edilmesi ve temsilde adaletin sağlanması için politika önerileri ve yayınlar yapmakta, bu fikirlerin yayılması için paydaşları bir araya getirmektedir. Daha İyi Yargı Derneği, SEDEFED üyesidir ve TÜRKONFED içinde temsil edilmektedir.